

Parky

Parc des Buttes Chaumont
rue Manin, rue Botzaris (19e)
metro: Buttes-Chaumont, Botzaris

Parc Monceau
boulevard de Courcelles, avenue Vélasquez,
avenue Van Dyck, avenue Ruysdael (8e)
metro: Monceau

Le jardin Albert Kahn
Espace départemental Albert Kahn
rue du Port (Boulogne-Billancourt)
metro: Boulogne Pont de Saint-Cloud

korunách cvrlikají ptáci. Několik metrů dál francouzská zahrada, kde příroda musela přijmout strohé geometrické tvary. Stejně tak růžová zahrada a ovocný sad. Pomocí tyčí a drátu dostávají rostliny a stromy žádoucí tvar. Exotická část s japonskou zahradou udílí zároveň lekci z dálněovýchodní filozofie. Zrození a smrt symbolizují kameny a voda, zářivými barvami dávají azalky všemu nádech veselosti. Je-li vodopád symbolem mládí, symbolizuje voda tekoucí korytem ve tvaru hlemýžďe pomíjivost života. Každý kámen, každá rostlina má svůj význam.

FOTO: ARCHIV

Parc Monceau

Spojit krajiny roztroušené po celém světě stálo mnoho peněz. Kahn však nevydal svůj majetek jen za přírodu. Přesvědčen, že nic nezůstane tak, jak je, chtěl zachytit jednou provždy všechny aspekty, zvyky a projevy lidského života, jehož osudové zmizení je podle něj jen otázkou času. To bylo v roce 1912. Albert Kahn vyslal fotografy do celého světa. Měli zachycovat momenty všedního života lidí v jiných světadílech. Vznikla z toho jedna z nejzajímavějších fotografických sbírek, tzv. Archives de la Planete. Sesbíralo se i množství filmového materiálu, jedinečných dokumentů své doby, mezi nimi i záběry z 1. sokolského sletu v Praze. Ve výstavních prostorách Espace départemental Albert Kahn jsou tyto filmy a fotografie díky moderní počítačové technice přístupny návštěvníkům.

Ne jeho nákladné projekty, ale velká hospodářská krize v roce 1929 ho přivedla na mizinu. Albert Kahn zemřel během německé okupace – jako chudý člověk.

FOTO: MARIAN S. SUCHA

Hřbitovy

Hroby homosexuálů a gurmánů

Je-li řeč o pomíjivosti, Paříž by mohla vyprávět. Některé zdejší hřbitovy – a město jich má celkem patnáct – jsou jako muzea. Pomíjivost i sláva tu splývají v jedno tělo. Hřbitovy v Paříži mají nejen své návštěvníky, kteří se rádi oddávají tichu a poezii náhrobků, ale také své znalce a kronikáře. Jedním z nich je Vincent de Lenglade. Vypráví návštěvníkům o ctnostech a slabostech Chopina a Moliéra, o Edith Piaf a Simone Signoretové, ale také o homosexuálech a gurmánech. Tento sociolog v penzi zná mystéria pařížských hřbitovů. Jeho specialitou jsou nejen velká jména, ale také společné rysy mnoha zemřelých, které působí překvapivě.

Na prohlídkovém okruhu Père Lachaise gastronomique, na nejslavnějším hřbitově leží např. hrob Anthelma Brillat-Savarina, praotce gurmánů, nebo hrob Antoina Parmentiera, který propagoval ve Francii brambory. Také u skladatele Rossiniho je ohlášeno zastavení, ostatně Tournedos Rossini s plněnými husími játry a lanýži jsou jeho vynálezy. Další cesta vede k literátům, vědcům, finančníkům a samozřejmě k malířům.

Podvedený spiritualista

Ale historii snad nejakázaleji vyzdobeného hrobu na Père Lachaise sotva kdo zná. Patří velkému spiritualistovi Allanu Kardecovi. Jeho vlastní jméno znělo Hyppolite Denizard Rivail a byl původně gymnaziálním učitelem. V dubnu 1856 ho vzal jeden kolega na spiritistické sezení. Jiskra okamžitě vzplála: duch jménem Zefír učitelů sdělil, že je jeho posláním sbírat poselství z onoho světa a šířit je. Rivail se nedal pobízet dvakrát. Velmi rychle dospěl k tomu, že v dávné keltské době působil v Bretani pod jménem Allan Kardec

Na hřbitově Père Lachaise odpočívá mnoho slavných osobností.

Hřbitovy

Père Lachaise

na hřbitov je pět vchodů – ten hlavní se nachází u stanice metra Philippe-Auguste, dostanete se tam ale i branou Porte des Amandiers u metra Père-Lachaise
www.pere-lachaise.com

Montparnasse

3 boulevard Edgar-Quinet
metro: Edgar Quinet, Montparnasse-Bienvenue, Raspail

Cimetière de Montmartre

Avenue Rachel
metro: La Fourche, Place de Clichy

jako kněz. Už jeho první kniha „Život duchů“ (1859) měla pronikavý úspěch. Mezi svými „spolupracovníky“, kteří ho při psaní podpořovali, jmenoval Sokrata, apoštola Jana, Luthera a Napoleona. Pro své učení, které spojovalo spiritismus s vírou ve stěhování duší, našel po celém světě více než milion nádhenců. 31. března 1869 ho ranila mrtvice, když zjistil, že ho jeho médium Céline Bequetová, které děkoval za detailní znalost onoho světa, s pomocí kompliců dlouhá léta podváděla. Ještě dnes jsou to především ženy, které vyhledávají Kardecův hrob, zastřešený podle keltského zvyku. Jeho bronzová busta díky četným dotykům neztratila nic ze svého lesku.

Zastřelený sekundant

Stejně tak se leskne, i když jen na jednom určitém místě, bronzová figura Victora Noirra v životní velikosti, provinčního žurnalisty, kterého 10. ledna 1870 zastřelil Pierre →